

„Lepší svet vybudujú mladí s krídlami a koreňmi.“ Milí priatelia, táto myšlienka z jedného z nižšie uvedených príhovorov Svätého Otca by mohla byť odrazovým mostíkom pre školákov a študentov na prahu nového školského roka. Rodín sa zas bezprostredne týka blížiaci sa októbrová mimoriadna synoda o rodine. Už bolo zverejnené, kto na ňu do Vatikánu pricestuje: medzi 253 delegátmi sú dvaja zo Slovenska. Pozoruhodné je, že sa na nej zúčastní aj štrnásť manželských párov. A zaujímavosťou je aj to, že v uplynulom týždni dvakrát zaznela na Námestí sv. Petra slovenčina. Prijemné čítanie!

sr. Jaroslava Kochjarová CJ

Pápež František na Anjel Pána: Bratské napomenutie je vecou lásky

V príhovore na Anjel Pána v nedeľu 7. septembra sa pápež František zameril na tému bratského napomínania. Ako povedal, je to služba, ktorú si môžeme a máme navzájom preukazovať. Po modlitbe vyslovil medzi aktuálnymi apelmi aj modlitbu za pokoj na Ukrajine, ale tiež pozdravil Slovákov.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Evanjelium tejto nedele, úryvok z 18. kapitoly Matúša, predstavuje tému bratského napomínania v spoločenstve veriacich. Teda ako mám napomínať iného kresťana, keď robí, čo nie je dobré. Ježiš nás učí, že keď sa môj brat kresťan dopustí hriechu proti mne, keď ma zraňuje, mám byť k nemu milosrdný a predovšetkým mám s ním hovoriť osobne a objasniť mu, že to, čo povedal alebo urobil, nie je dobré. A ak ma môj brat nepočúvne?

Ježiš naznačuje postupné kroky: po prvé vráť sa a hovor s ním spolu s dvoma alebo tromi ďalšími ľuďmi, aby si lepšie uvedomil chybu, ktorú urobil. Ak napriek tomu neprijíma napomenutie, je potrebné povedať to spoločenstvu. A ak nepočúvne ani spoločenstvo, je treba, aby pocítil rozkol a oddelenie, ktoré sám spôsobil tým, že sa vzdialil od spoločenstva s bratmi a sestrami vo viere. Fázy tejto cesty naznačujú príčinenie,



ktoré Pán vyžaduje od svojej komunity pri sprevádzaní toho, kto chybí, aby sa nestratil. Najprv je potrebné, aby sa nešlo s vecou „na bubon“ a zabránilo sa pletkám v spoločenstve – to je prvá vec, zabrániť tomuto. «Chod' a napomeň ho medzi štyrmi očami» (porov. verš 15). Postoj miernosti, opatrnosti, pokory, pozornosti voči tým, ktorí sa dopustili chyby, aby sa zabránilo ubližovaniu a zabitiu brata slovami. Pretože viete, že aj slová môžu zabíjať! Keď ohováram, keď nespravodlivo kritizujem, keď brata „deriem z kože“ svojím jazykom, to znamená ničiť povest' iného! Aj slová zabíjajú. Dajme si na to pozor.”

VIAC

Generálna audiencia: Matka Cirkev učí svoje deti milosrdenstvu

Cirkev je matka, ktorá nás učí skutkom milosrdenstva. Tejto téme sa venoval Svätý Otec v katechéze stredajšej audiencie, konanej na Námestí sv. Petra. Ešte pred jej začiatkom pozdravoval chorých, zhromaždených v Aule Pavla VI., kým na vaticánskom námestí boli predstavované ďalšie skupiny pútnikov. Medzi nimi bolo aj takmer 400 Slovákov.

Svoju prítomnosť dávali najjasnejšie najavo – mávajúc slovenskými vlajkami – účastníci 200-člennej v poradí už **Deviatej púte Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky**, vedenej Mons. Františkom Rábekom. Príslušníci čestnej stráže – v historických uniformách – mali v závere audiencie možnosť osobne pozdraviť Svätého Otca. Po katechéze dnes zaznel teda aj pozdrav v slovenčine, ktorý patril tiež študentom Gymnázia sv. Mikuláša v Starej Ľubovni, ako aj veriacim farností Čimhová a Hrnčiarovce nad Parnou, či Žilina: „*S láskou pozdravujem pútnikov zo Slovenska, osobitne účastníkov Púte*



Ordinariátu ozbrojených síl a zborov, vedených pánom biskupom Rábekom. Bratia a sestry, Panna Mária nech sa matersky prihovára za nás

a nech nás sprevádza na našej ceste za Kristom. Zo srdca žehnám všetkých vás i vašich drahých.“ Pápež František osobitne pozdravil aj veriaci z rôznych talianskych diecéz, predovšetkým pútnikov z diecézy Treviso pri príležitosti 100. výročia smrti svätého Pia X. Pozdravil tiež skupinu darcov krvi, námorníkov, mladých, chorých a novomanželov. Audienciu uzavrel pripomenutím liturgickej spomienky Mena preblahoslavenej Panny Márie, ktorá pripadne na piatok 12. septembra a všetkých povzbudil utiekať sa k nej najmä v okamihoch krížov a utrpenia, ale aj ako ku vzoru oddanosti a vernosti. Samotnú audienciu začal pápež František znakom kríža. Nasledovalo čítanie z 25. kapitoly Evanjelia podľa Matúša (verše 31-46). Vo viacerých jazykoch boli tak pripomenuté skutky milosrdenstva, na základe ktorých bude hodnotený náš život v deň posledného súdu. „*Dnes by som chcel zdôrazniť jeden osobitný aspekt výchovného pôsobenia našej matky Cirkvi, a to ako nás učí konať skutky milosrdenstva*“ – uviedol Svätý Otec tému **katechézy**. VIAC

Na mimoriadnej synode o rodine sa zúčastní aj 14 manželských párov

Na mimoriadnej synode, ktorú zvolal pápež František na 5. - 19. októbra a bude venovaná rodine, sa vo Vatikáne zúčastní 253 delegátov. Medzi odborníkmi a audítormi bude aj 14 manželských párov. Oznámil to generálny sekretariát synody, ktorý v utorok vydal oficiálny zoznam účastníkov zasadnutia na tému: „*Pastoračné výzvy pre rodinu v kontexte evanjelizácie*“.

Tretie mimoriadne zasadnutie Synody biskupov v histórii, po predchádzajúcich dvoch, v roku 1969 a 1985, v konkrétnych číslach predstavuje: 191 synodálnych otcov, medzi nimi 25 vedúcich



dikastérií Rímskej kúrie a 114 **predsedov biskupských konferencií**: 36 z Afriky, 24 z Ameriky, 18 z Ázie, 4 z Oceánie a 32 z Európy, vrátane **Mons. Stanislava Zvolenského**, bratislavského arcibiskupa metropolitu. Ostatných účastníkov bude 62, vrátane 8 bratských delegátov, medzi ktorými bude aj metropolita Hilarion, predseda odboru pre vonkajšie vzťahy Moskovského patriarchátu. Východné cirkvi bude zastupovať 13 členov, aj z krajín, ktoré sú v konflikte, ako je Irak a Ukrajina, spomedzi nich chaldejský patriarcha a arcibiskup Louis Sako a Sviatoslav Ševčuk, väčší arcibiskup kyjevsko-haličský. Slovenských katolíkov byzantského obradu bude na synode zastupovať **Mons. Ján Babjak SJ**, prešovský arcibiskup a metropolita, ako **predseda Rady hierarchov Gréckokatolíckej cirkvi**. VIAC

Pokoj a dialóg v centre audiencií pápeža Františka s Peresom a bin Talalom

Blízky východ, pokoj a dialóg boli v popredí stretnutí pápeža Františka so Šimonom Peresom a následne s princom Jordánskeho hášimovského kráľovstva El Hassanom bin Talalom 4. septembra. Komentuje ich riaditeľ Tlačového strediska P. Lombardi.



„Dnes ráno mal Svätý Otec dve audiencie súkromného charakteru, ale celkom iste významné. Prvou z nich bola audiencia bývalého prezidenta Izraela Šimona Peresa. Pápeža o ňu požiadal preto, aby ho informoval o svojej činnosti a svojich projektoch či iniciatívach za pokoj v tomto období, keď zanechal priamu politickú činnosť. Bola to audiencia dôležitá a dlhá: Pápež jej chcel venovať potrebný čas aj vzhľadom na veľkú úctu a pozornosť voči Šimonovi Peresovi, ktorého nazval ‚mužom pokoja‘, ‚prezieravým mužom veľkých obzorov‘. Takže pápež hovoril s Peresom, aj keď za pomoci tlmočníka, najmenej trištvrte hodiny a Peres mu mohol doširoka predstaviť svoje názory, svoje iniciatívy na podporu mieru s pomocou náboženských vodcov. Pápež osobne neprevzal nijaké mimoriadne záväzky, ale samozrejme vyjadril so všetkou pozornosťou svoju úctu

k podnetom bývalého prezidenta Peresa, garantoval pozornosť dikastérií Rímskej kúrie, ktoré sú obzvlášť zaangažované v tejto oblasti.“ VIAC

Pápež František: „Lepší svet vybudujú mladí s krídlami a koreňmi“

Hodnota komunikácie, ktorá stavia mosty a vie, ako načúvať svetu, nachádzajúcemu sa vo vojne. Na toto sústredil pozornosť pápež František 4. septembra počas audiencie s účastníkmi tretieho celosvetového stretnutia riaditeľov *Scholas occurrentes*, ktorej súčasťou bola videokonferencia so študentmi z piatich kontinentov.

Ide o „Svetovú sieť škôl stretnutia“, založenú na podnet pápeža Františka, ktorá združuje vzdelávacie inštitúcie rôznych kultúr a náboženstiev. Súčasťou audiencie v Synodálnej aule bola aj videokonferencia, prostredníctvom ktorej sa Svätý Otec rozprával so študentmi škôl patriacich do tejto siete v rôznych krajinách piatich kontinentov: Salvador, Juhoafrická republika, Kamerun, Turecko, Izrael, Austrália. Na ich otázky reagoval

spontánnymi, no hlbokými a inšpirujúcimi odpoveďami v radostnej a rodinnej atmosfére. Mladým študentom škôl stretnutia odovzdal pápež tento odkaz: „*Snívajte o budúcnosti, lietajte, ale nezabudnite na kultúrne dedičstvo, dedičstvo múdrosti a nábožnosti, ktoré vám zanechali starší.*“ (...) „*Niet pochýb o tom, že svet je vo vojne! Je potrebné viesť deti a mládež ku kultúre stretnutia, kultúre integrácie, kultúre mostov.*“ Na adresu dospelých a vychovávateľov vyslovil Svätý Otec aj túto naliehavú výzvu: „*Nemôžeme nechať deti osamelé.*“ Pripomenul deti, ktoré nie sú opustené, ale na ktoré rodičia nemajú čas, pripomenul kultúru peňazí, násilia, vyradovania, aj vyradovania mladých, ktorých nikto nevychováva, ktorí nemajú prácu. Zdôraznil tak význam posilňovania vzťahov: sociálnych, rodinných i osobných.



VIAC

Svätý Otec pozdravil účastníkov medzináboženského stretnutia za pokoj

„*Vzájomná úcta, dialóg a spolupráca*“ sú kľúčové slová v posolstve pápeža Františka pre výročné stretnutie za pokoj, ktoré Komunita sv. Egídia organizovala tohto roku v belgických Antverpách od 7. do 9. septembra s témou: „*Pokoj je budúcnosťou*“.

Zúčastnili sa na nej predovšetkým náboženský predstavitelia, ale aj politici a intelektuáli. Posolstvo Svätého Otca bolo prečítané počas inauguračnej ceremónie stretnutia. Pápež František v ňom pripomína sto rokov od začiatku Prvej svetovej vojny: „*Toto výročie nás učí, že vojna nikdy nie je uspokojivým prostriedkom pre nápravu nespravodlivostí, ani prostriedkom na dosiahnutie vyvážených riešení politických a sociálnych sporov. Každá vojna, ako prehlásil pápež Benedikt XV. v roku 1917, je «zbytočným krviprelieváním». Vojna vovádza národy do špirály násilia, ktorá sa potom ukazuje ako ťažko kontrolovateľná, ničí to, čo budovali celé generácie a pripravuje cestu ešte horším nespravodlivostiam a konfliktom.*“

VIAC



Kondolenčné telegramy v mene pápeža

V súvislosti s **pondelkovou vraždou** troch talianskych misionárov xaveriánok v africkom štáte Burundi, zaslal vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin v mene Svätého Otca dva kondolenčné telegramy. Jeden adresoval nunciovi v Burundi Mons. Evaristovi Ngoyagoyeovi, ďalší generálnej predstavenej xaveriánok sr. Ines Frizzovej. Svätý Otec hlboko zasiahnutý tragickou smrťou rehoľníčok vyjadruje „*živú účasť na bolesti*“ a vo viere „*že preliata krv sa stane semienkom nádeje pre budovanie skutočného bratstva medzi národmi*“, uisťuje o svojich modlitbách za tieto „*veľkodušné svedkyne evanjelia*“. Polícia v Burundi **už zatkla muža**, ktorý sa priznal k vraždám. Pápež František zaslal telegram aj rodine druhého **zavraždeného amerického novinára**.

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty vo Vatikáne

Silou kresťanského života je stretnutie našich hriechov s Kristom, ktorý nás zachraňuje. Tam, kde niet tohto stretnutia, cirkevné spoločenstvá upadajú a kresťania vlašnejú. Toto je v skratke odkaz pápeža Františka z rannej svätej omše vo štvrtok **4. septembra**. Evanjelium je novosťou a Ježiš nás žiada zanechať zastarané štruktúry. To sú slová z piatkovej homílie, teda z **5. septembra**. Svätý Otec zdôraznil, že kresťan nemôže byť otrokom mnohých malých zákonov, ale má otvoriť srdce novému prikázaniu lásky. V pondelok **8. septembra**, ktorý bol aj sviatkom Narodenia Panny Márie, nám Svätý Otec položil otázku, či dovolíme Bohu, aby kráčal s nami, ako kráčal s Máriou. Svoju meditáciu zameril na stvorenie a na to, že Boh vstupuje do nášho príbehu. V utorok **10. septembra** sa sústredil na myšlienku, že Ježiš nie je nejaký profesor, ktorý hovorí od katedry, ale je uprostred ľudí a dovoľí im dotýkať sa ho, aby boli uzdravení.

Spevácky zbor Radosť na púti v Ríme

Rím sa tento týždeň stal cieľom aj pre 47 členov púte speváckeho zboru Radosť zo Senca. Sprevádzal ich okrem zakladateľa a dlhoročného vedúceho zboru Františka Podolského aj don Jozef Lančarič SDB. V **rozhovore** pre Vatikánsky rozhlas prezradili cieľ tejto púte, ktorá sa spája s 90. výročím príchodu saleziánov na Slovensko, práve 8. septembra. Okrem toho zapadá do rámca osláv 200. výročia narodenia sv. Jána Bosca. Pán František Podolský v skratke predstavil zbor, jeho činnosť, aj túžbu prísť budúci rok na oslavy 200-ročnice do Turína. Dona Lančariča sme poprosili, aby nám priblížil činnosť saleziánskych dobrovoľníkov na Slovensku, ako aj o slovko povzbudenie pre mladých na začiatku školského roka. Všetko sa to nieslo ozaj v atmosfére „Radosti“, posilnenej piesňou o Don Boscovi, ktorú zbor naštudoval pri príležitosti putovania relikvií svätca na Slovensku v apríli minulého roka.



Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ